

Таблица 1

Исходные и промежуточные данные для расчетов

Врач-специалист	Прием пациентов				Промежуточные данные расчетов			
	Количество, чел.	Затраты времени на прием (T_j), минут	Доступн. врачей	m	N_m	q_m	C_n^m	L_m
Хирург	120	3 900	0	15	0,0337	1	—	—
Вертебролог	77	2 464	1	255	0,5730	3	0,1910	—
Невропатолог	89	4 005	2	150	0,3371	3	0,1124	—
Нет спец. (отказ)	15	0	3	25	0,0562	1	0,0562	—
Всего	301	10 369	N₀ = 445	1	V = 1,4157			
Итого обслуж. (N)	286	T_{обс.} мин./пациен. = 36,26	ρ = 2,037	f₀ = 1				
N раб. дн/мес	22	μ, пациент./час = 1,655	v₁ = 0,3221	f₁ = 0,9663				
N раб. час/1дн	6	I, пациентов/час = 3,371	v₂ = 0,3876	f₂ = 0,7491				
T раб. час/мес	132	Стоим. 1 конс., грн. = 45	v₃ = 0,4719	f₃ = 0,3535				

Таблица 2

Расчетные значения параметров работы существующего варианта филиала поликлиники

k	$\rho^k/k!$	$f_k \cdot \rho^k/k!$	P_k	$P_k^{\text{Эрл}}$	$M_{\text{жк}}^{\text{Эрл}} = 1,3088$	$A^{\text{Эрл}} = 2,1660$	$P_k^{\text{Эрл}}(4)$
0	1	1	0,1992	0,1534	$P_{\text{обс}}^{\text{Эрл}} = 0,6425$	$P_{\text{отк}}^{\text{Эрл}} = 0,3575$	0,1382
1	2,0371	1,9684	0,3920	0,3124	$N_{\text{обс}}^{\text{Эрл}} = 286$	$N_{\text{отк}}^{\text{Эрл}} = 159$	0,2814
2	2,0748	1,5544	0,3096	0,3182	$K_k = 0,8196$	$Dx, \text{грн.} = 12866$	0,2866
3	1,4089	0,4981	0,0992	0,2161	$P_{\text{обс}}^{\text{Эрл}} = 0,7839$	$N_{\text{отк}}^{\text{Эрл}} = 349$	0,1946
4	0,7175	$P_{\text{обс}}^{\text{Эрл}}(4, K_k) = 0,738$	$N_{\text{обс}}^{\text{Эрл}}(4, K_k) = 329$	$Dx(4), \text{грн.} = 14785$			0,0991

$$M_{\text{жк}}^{\text{Эрл}} = \sum_{k=0}^n k \cdot P_k; \quad A^{\text{Эрл}} = \mu \cdot M_{\text{жк}}^{\text{Эрл}}; \quad P_{\text{обс}}^{\text{Эрл}} = q = \frac{A^{\text{Эрл}}}{I}; \quad P_{\text{отк}}^{\text{Эрл}} = 1 - P_{\text{обс}}^{\text{Эрл}}.$$

$$N_{\text{обс}}^{\text{Эрл}} = N_0 \cdot P_{\text{обс}}^{\text{Эрл}}; \quad N_{\text{отк}}^{\text{Эрл}} = N_0 \cdot P_{\text{отк}}^{\text{Эрл}}; \quad Dx = N_{\text{отк}}^{\text{Эрл}} \cdot C_1.$$

Результаты расчетов представим в табл. 3, откуда следует:

1) использование полнодоступной модели Эрланга дает заметно завышенные оценки эффективности (табл. 2, вторая строка снизу) – вероятности обслуживания ($P_{\text{обс}}^{\text{Эрл}} = 0,7839$; $P_{\text{обс}}^{\text{Эрл}} = 0,6425$) на величину $\Delta P_{\text{обс}} = 0,14$ и дохода – на 2 832 грн. Погрешность составляет 22% относительно более точной полнодоступной модели;

2) при более точном анализе прирост дохода (табл. 3, $\Delta Dx = 2 167$ грн.) также заметно превышает месячную зарплату (1 080 грн.) врача-хирурга, что при неизменных постоянных затратах на работу филиала поликлиники делает приглашение дополнительного врача-хирурга обоснованным.

Таблица 3

Расчетные значения параметров работы перспективного (+1 хирург) варианта филиала поликлиники (n = 4)

m	N_m	q_m	C_n^m	L_m	k	v_k	f_k	$\rho^k/k!$	$f_k \cdot \rho^k/k!$	P_k
0	15	0,0337	1	—	0	0	1	1	1	0,1723
1	135	0,3034	4	0,0758	1	0,2416	0,9663	2,0371	1,9684	0,3391
2	270	0,6067	6	0,1011	2	0,2968	0,8604	2,0748	1,7853	0,3076
3	25	0,0562	4	0,0140	3	0,3567	0,6139	1,4089	0,8649	0,1490
$M_{\text{жк}}$	0	0	1	0	4	0,4213	0,2587	0,7175	0,1856	0,0320
1,529	A = 2,53	P_{обс} = 0,75	N_{обс} = 334	Dx, грн. = 15033	ΔDx, грн. = 2167					

Для управления микроэкономическими системами с неполной доступностью каналов обслуживания впервые получено точное аналитическое описание стационарного режима полнодоступной многоканальной системы массового обслуживания с отказами, позволяющее решать проблему прогноза эффективности работы соответствующих микроэкономических систем. Полученное описание при вырождении полнодоступной системы массового обслуживания в полнодоступную асимптотически переходит в известные формулы Эрланга, что свидетельствует в пользу корректности.

Сложность формул точных расчетов определяет необходимость поиска более простых расчетных соотношений, что определяет направления дальнейших исследований.

Литература: 1. Хинчин А. Я. Работы по математической теории массового обслуживания / Под ред. Б. В. Гнеденко. – М.: Физматгиз, 1963. – 236 с. 2. Новиков О. А. Прикладные вопросы теории массового обслуживания / О. А. Новиков, С. И. Петухов. – М.: Сов радио, 1972. – 400 с. 3. Корнышев Ю. Н. Теория телетрафика: Учебник для вузов / Ю. Н. Корнышев, А. П. Пшеничников, А. Д. Харкевич. – М.: Радио и связь, 1996. – 276 с. 4. Крылов В. В. Теория телетрафика (Основы теории систем массового обслуживания для задач телекоммуникаций). – Н. Новгород: НГТУ, 2000. – 216 с. 5. Теория телетрафика. – М.: Связь, 1971. – 292 с. 6. Башарин Г. П. Об аналитическом определении и методах вычисления вероятности потерь в коммутационных схемах // Проблемы передачи информации. – 1961. – Вып. 9. 7. Городнов В. П. Вища математика (популярно, із прикладами): Підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. – Харків: Вид. НУА, 2005. – 384 с. 8. Городнов В. П. Модель системы массового обслуживания с отказами и с неординарным входным потоком // Вісник Харківського національного університету. №733. Серія "Математичне моделювання. Інформаційні технології. Автоматизовані системи управління". – 2006. – Вип. 6. – С. 92 – 105.

Стаття надійшла до редакції
6.06.2007 р.

УДК 681.3.1

Євсєєв О. С.
Грабовський Є. М.

КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕРФЕЙСУ ВЗАЄМОДІЇ КОРИСТУВАЧА З ЕЛЕКТРОННИМ МУЛЬТИМЕДІЙНИМ ВИДАННЯМ

In article the methodic to conceptual designing the interface of interaction of the user with the electronic multimedia edition on the basis of the account of leading tendencies of communication technologies development is offered.

Динамічний розвиток сучасних інформаційних технологій створив широкі можливості проектування й використання систем дистанційного навчання в повсякденній освітній практиці. У свою чергу, однією з центральних ланок дистанційних систем навчання виступають електронні мультимедійні видання. Ефективне управління дистанційним навчанням припускає наявність чітко продуманого й логічно організованого сценарію взаємодії користувача з електронним мультимедійним виданням.

Завдання розробки сценарію взаємодії користувача з електронним мультимедійним виданням вирішується в Україні в рамках пріоритетного науково-технічного напрямку "Нові комп'ютерні засоби й технології інформатизації суспільства" [1].

У дослідженнях [2 – 5] пропонується визначення поняття "електронні мультимедійні видання", аналізуються особливості

методики проектування таких видань, формуються підходи до розробки технологічних рішень, що лежать в основі розробки електронних мультимедійних видань. Однак відсутнє цілісне подання сценарію взаємодії користувача з електронним мультимедійним виданням для навчальної дисципліни в рамках системи дистанційного навчання.

Метою даної роботи є формування методики проектування сценарію взаємодії користувача з електронним мультимедійним виданням для навчальної дисципліни на основі узагальненої моделі архітектури електронного підручника.

Основними методичними сценаріями навчання, які можуть реалізовуватися в рамках електронного мультимедійного видання, є [2]:

- робота з інформаційно-довідковим посібником (надання тому, кого навчають, можливості необмеженого перегляду-читання структурно організованого навчального матеріалу);

- відновлення частини структури (демонстрація тому, кого навчають, неповної структури системи досліджуваних понять, відсутню частину якої пропонується відновити, використовуючи терміни з алфавітного списку);

- побудова структури посібника (тому, кого навчають, пропонується побудувати свою електронну ієрархію понять або відновити структуру, раніше представлену викладачем);

- робота з додатковою інформацією (тому, кого навчають, пропонується вводити додаткову інформацію, при цьому електронна ієрархія сприяє виконанню завдання й організує діяльність за рахунок можливості послідовного обходу вершин ієрархії);

- використання засобів інформатизації, що застосовуються при традиційних методах навчання.

Для однакового подання семантики різних видань у роботі [4] пропонується в структуру посібника ввести політематичний тезаурус і рубрикатор. З огляду на розмаїтість тематичної електронних видань, необхідно використовувати рубрикатор і тезаурус, що відображають будь-яку тематику. Тезаурус колекції становить упорядковану безліч лексичних одиниць, що досить повно відбиває лексику даної колекції, з фіксацією в явному вигляді семантичних (парадигматичних, позаконтекстних, базисних, концептуальних) зв'язків між такими одиницями. Інформаційно-пошуковий тезаурус допомагає користувачеві на основі семантичних зв'язків вибрати сукупність лексичних одиниць, що з потрібною йому точністю описує деяке поняття, запит і дає можливість знайти всі документи, в тексті яких це поняття виражене по-різному. Політематичним можна називати тезаурус, що відображає лексику декількох рубрик першого рівня.

У процесі розробки сценарію взаємодії користувача з електронним мультимедійним виданням виникає необхідність виявлення змістовних структур поза залежністю від специфіки навчальної області.

У той же час структурування змісту навчальних областей не може відбуватися саме по собі, коли структуруванню піддаються деякі абстрактні елементи змісту. Одним із можливих методів вирішення даної проблеми може стати використання як змістовної бази для структурування множини понять навчальної області, зміст якої повинен лягти в основу створюваного сценарію взаємодії користувача з електронним виданням.

Розробка системи понять складається із двох компонентів: визначення власне понять, що є "каркасом" усього навчального матеріалу, та їхня структура – виявлення зв'язків між окремими поняттями. Проблеми формування систем понять присвячені роботи Б. В. Бірюкова, А. С. Лесневського, Ю. В. Рождественського, Л. М. Фрідмана, Ю. А. Шрейдера та ін. [2 – 7]. Слід урахувувати, що формування понять (або їхнє завоювання) припускає вміння суб'єкта організувати діяльність з виявлення характеристик, властивих деяким реальним об'єктам або ідеям. Здатність до формування понять полягає у вмінні з'ясовувати характеристики, властиві деякому класу об'єктів чи ідей.

Орієнтація на коректне формування понять у того, кого навчають, є однією з головних складових формування змісту будь-якої освітньої області. Важливим для справжнього дослідження є й те, що, з погляду психології, утворення понять означає формування у свідомості структур, ізоморфних існуючим класам і серіям предметів, а також навчання прийомам для виконання операцій над поняттями.

Необхідність розширення інформаційного матеріалу знайшла відображення в інтеграторі за рахунок механізму доповнення елементів ієрархічної структури різними інформаційними об'єктами, побудованими за принципами гіпермедіа. Ними можуть виступати простий або форматований текст, рисунки, схеми, таблиці, діаграми, фотографії, аудіо-або відеозаписи, питання або варіанти відповідей тестів та ін. Використання якісних мультимедіа-засобів і ресурсів у ході інформаційного інтегрування дозволяє зробити процес навчання з використанням уніфікованих засобів інформатизації гнучким стосовно соціальних і культурних розбіжностей між тими, кого навчають, їхніх індивідуальних стилів і темпів навчання, інтересів. Застосування мультимедіа може стимулювати когнітивні аспекти навчання, такі, як сприйняття й усвідомлення інформації, підвищити мотивацію студентів, допомогти в розвитку навичок спільної роботи й колективного пізнання в тих, кого навчають, розвинути в студентів більш глибокий підхід до навчання і, отже, допомогти у формуванні більш глибокого розуміння.

При автоматизованій побудові освітніх гіпермедіа-засобів регламентовано особливості побудови всіх їхніх сторінок. У заголовку кожної сторінки публікується ім'я відповідної вершини ієрархічної структури.

Подібний розподіл гіперпосилань на сторінках гіпертекстового засобу інформатизації, який генерується, дозволяє говорити про введення принципу динамічної зміни гіперпосилань при переході від однієї гіпертекстової сторінки до іншої. Використання подібного принципу дає можливість учневі легко орієнтуватися в пропонованій йому інформації: вивчаючи конкретний матеріал, він може з потреби деталізувати його, переглянути опис аналогічних понять або перейти до змістовного матеріалу. В розпорядженні педагогів і тих, кого навчають, з'являється алгоритм перегляду всіх сторінок гіпертекстового засобу інформатизації навчання. При такій навігації той, кого навчають, не тільки знайомиться з усією гіпермедіа-інформацією, але й одержує повну картину міжпонятійних зв'язків для даної освітньої області.

Користувачі, що звертаються до електронних мультимедійних видань, можуть мати різний досвід роботи й різну оснащеність власними словниками та тезаурусами.

Вихідні запити можуть бути представлені у вигляді [3]: текстового формулювання; текстового формулювання з додатковими поясненнями; переліку лексичних одиниць або ключових слів; переліку лексичних одиниць власних словників і тезаурусів; переліку рубрик і лексичних одиниць; тексту відомих користувачеві релевантних документів.

Формування запиту на основі мови запитів, узагальненого тезауруса, інтегрованого класифікатора й додаткової лексики посередника здійснюється в процесі діалогу з користувачем. Остаточний запит транслюється посередником окремо для кожної колекції з урахуванням особливостей її пошукового апарата. Після видачі результатів пошуку може здійснюватися післяпошукове групування даних, їх кількісна й/або статистична обробка, а також об'єднання інформації із різних колекцій для передачі відповіді користувачеві.

Сценарій взаємодії користувача з електронним підручником повинен дозволяти ефективно використовувати всі основні типи мультимедійних документів, а також містити у своєму складі компоненти, що максимально реалізують покладені на сучасний електронний підручник функції.

Структурна схема, яка відбиває узагальнену модель архітектури електронного підручника, його безпосередніх користувачів і місце в ній інтерфейсів та інструментів зв'язку, наведена на рис. 1.

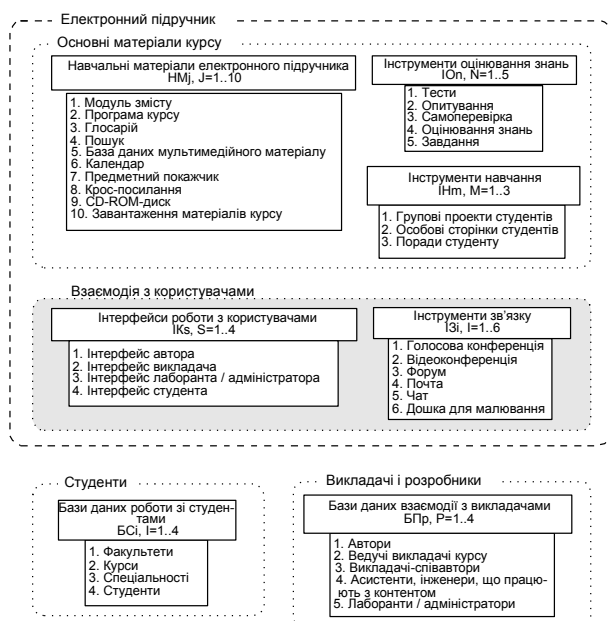

Рис. 1. Структурна схема узагальненої моделі архітектури електронного підручника та місце в ній інтерфейсів роботи з користувачами

Запропонована модель архітектури електронного підручника дає можливість не тільки аналізувати основні компоненти електронного підручника та робити теоретичні висновки на концептуальному рівні, а й наводити опис окремих занять (лекційних, практичних, контрольних і т. д.) у формалізованому вигляді та робити висновки й рекомендації щодо побудови сценарію взаємодії користувача з електронним підручником.

На рис. 1 у структурній схемі моделі для кожного з основних елементів архітектури наведені умовні позначення, завдяки яким ці складові можна подати у вигляді елементів відповідного масиву.

Так, наприклад, навчальні матеріали електронного підручника становлять масив НМ, кожен елемент якого можна подати як НМj, де J = 1...10. Завдяки використанню такого підходу після архітектурного проектування електронного підручника можна системно сформулювати моделі окремих занять.

Таким чином, заняття (З) за деякою дисципліною можна подати як функцію, яка залежить від декількох аргументів – основних компонентів архітектури електронного підручника. Необхідними умовами проведення заняття буде віртуальна аудиторія студентів (СТ), яка становить функцію від основних параметрів бази даних студентів, та колектив авторів, викладачів і асистентів (БП). Наведені вище формулювання відносно опису занять можна подати мовою функцій у наступному вигляді:

$$З_1 = \text{EPskt}(\text{НМ}_{2,1}; \text{ІО}_{2,1}; \text{ІН}_{3,1}; \text{ІК}_{4,1}; \text{ІЗ}_{1,1}, \text{ІЗ}_{5,1}, \text{ІЗ}_{6,1}, \text{ІЗ}_{6,2}) \quad (1)$$

$$\text{для } \text{СТ} = \text{АУskt}(\text{БС1}, \text{БС2}, \text{БС3}, \text{БС4.1...n}) \quad (2)$$

$$\text{та } \text{БП} = \text{РОskt}(\text{БП1.1...n}, \text{БП2.1...n}, \text{БП3.1...n}, \text{БП4.1...n}, \text{БП5.1...n}). \quad (3)$$

Другий індекс, який характеризує змінні, позначає номер відповідного матеріалу в базі даних, наприклад (рис. 2).

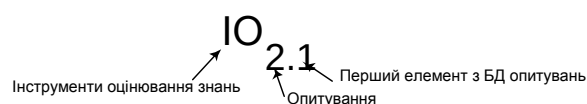

Рис. 2. Формування індексу

Для формалізованого опису сценарію взаємодії користувачів з електронним підручником слід розробити основні елементи інтерфейсів користувачів. Інтерейси роботи з електронним підручником доцільно розглядати як дворівневу конструкцію. Завдяки такому підходу можна відокремити перший рівень – процес взаємодії основних суб'єктів дистанційного навчання – та другий – процес безпосередньої роботи з окремими курсами. Інтерфейс користувачів на першому рівні повинен надавати користувачам інструменти ефективного доступу до всіх елементів узагальненої моделі архітектури електронного підручника. Враховуючи складну структуру електронного підручника, інтерфейс доцільно реалізовувати з використанням технології, яка дозволяє застосовувати візуальні елементи, що спрощують процедури доступу до складних структур і підвищують темпи сприйняття інформації. Однією з таких технологій подання інформації є Піксел-арт. На рис. 3 наведено схему, яка ілюструє інтерфейс першого рівня – процес взаємодії основних суб'єктів дистанційного навчання.

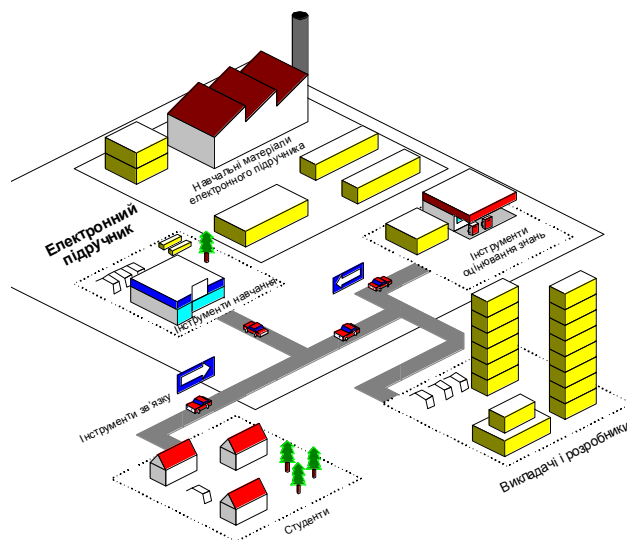

Рис. 3. Інтерфейс першого рівня – процес взаємодії основних суб'єктів дистанційного навчання

Результатом застосування системного підходу до розробки навчального матеріалу й реалізації навчального процесу є курси, які за своєю структурою та інформаційним наповненням не поступаються аналогічним курсам у звичайному виді і при цьому надають студентам найбільш важливу перевагу – можливість дистанційного навчання. Найбільший ефект засвоєння матеріалу при використанні дистанційного навчання через мережу Інтернет можливо одержати при вивченні курсу, пов'язаного з комунікаційними технологіями. Це залежить від того, що при отриманні матеріалу, контролюванні власних знань і спілкуванні з викладачем за допомогою сучасних комунікаційних технологій студент постійно використовує основні інструменти комунікації в Інтернеті й удосконалює свої знання.

Запропоновані елементи інтерфейсу та сценарію взаємодії з електронним підручником дозволяють сформулювати основні вимоги, які повинні бути покладені в основу для розробки електронних підручників для інформаційних систем дистанційного навчання:

1. Інтерфейс взаємодії з електронним підручником має бути дворівневою системою, яка включає до свого складу інтерфейс першого рівня – процеси взаємодії основних суб'єктів дистанційного навчання – та другого – елементи безпосереднього обміну інформацією в процесі отримання та перевірки знань електронного видання.

2. У рамках електронного мультимедійного видання реалізуються основні методичні сценарії навчання, якими можуть бути: робота з інформаційно-довідковим посібником, відновлення частини структури, побудова структури, робота з актив-

ною додатковою інформацією, використання засобів інформатизації при традиційних методах навчання.

3. У процесі розробки сценарію взаємодії користувача з електронним мультимедійним виданням слід виявити такі змістовні структури, як тезаурус і рубрикатор.

4. Для побудови сценарію користувача, крім опису елементів інтерфейсу, доцільно використовувати формалізований опис навчальних занять мовою функцій.

5. Для розробки сценарію взаємодії з електронним мультимедійним виданням слід застосовувати методичний підхід, який містить єдину модель структури та єдиний стандарт інтерфейсу, що включає до свого складу системи меню, структуру окремих документів, окремі графічні елементи й компоненти WEB-форм.

6. Узагальнена модель архітектури електронного підручника повинна реалізовувати всі основні функції, які потребують сучасні вимоги дистанційного навчання, та містити у своєму складі навчальні матеріали, інструменти навчання, інструменти оцінювання знань, інтерфейси роботи з користувачами, інструменти зв'язку.

Запропонований сценарій інтерфейсу взаємодії користувача з електронним мультимедійним виданням доцільно покласти в основу розподіленої системи дистанційного навчання. Подальшим напрямком дослідження може стати проектування інтелектуальної системи дистанційного тренінгу викладачів.

Література: 1. Закон України "Про пріоритетні напрямки розвитку науки та техніки" №3284 від 12.03.2007 року // <http://rada.ua>
2. Теория и практика применения иерархических структур в информатизации образования и обучении информатике. – М.: МГПУ, 2004. – 420 с. 3. Гриншкун В. В. Методико-технологические основы создания электронных средств обучения / В. В. Гриншкун, С. Г. Григорьев, С. И. Макаров. – Самара: Изд. Самарской государственной экономической академии, 2002. – 112 с. 4. Казаков Е. Н. Взаимодействие пользователей с многоколлекционными электронными библиотеками // <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea99/doc1/Doc98.html>
5. Ибрагимов И. М. Информационные технологии и средства дистанционного обучения. Учебное пособие для студентов высших учебных заведений. – М.: Academia, 2005. – 336 с. 6. Карпушин Н. Я. Информатизация управления образованием – необходимое условие повышения качества образовательных услуг // <http://gcon.pstu.ac.ru/pedsovet/statiaKNY.htm>. 7. Скок Г. Б. Как спроектировать учебный процесс по курсу: Учебное пособие для преподавателей / Г. Б. Скок, Н. И. Лыгина, Н. И. Колесникова, У. В. Низовских. – Новосибирск: Изд. НГТУ, 1999. – 84 с.

*Стаття надійшла до редакції
29.06.2007 р.*

УДК 631.11

Мозенков О. В.

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОДАВЧОЇ БАЗИ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ

The basic moments of the law on bankruptcy are described. Problems of its use in practice are examined. Ways of perfection of legislative base are offered.

Проблема державної регламентації процесу банкрутства надзвичайно актуальна для України, оскільки, по-перше, вона стосується великої кількості підприємств, які є потенційними або фактичними банкрутами, по-друге, світовий досвід ствер-

джує, що інститут банкрутства є одним з ефективних інструментів ринкових перетворень, формування ефективного власника, підвищення ефективності господарювання. Особливо велике значення має цей аспект дослідження для України, економіка якої розглядається як транзитивна.

Питання банкрутства національних підприємств знайшли своє відображення в багатьох дослідженнях зарубіжних і вітчизняних науковців та практиків: І. А. Бланка, Ю. Б. Іванова, Г. В. Козаченко, О. М. Кизима, Т. С. Клебанової, Л. О. Лігоненко, В. С. Пономаренка, О. Ф. Пушкаря, О. О. Терещенка, М. І. Туган-Барановського, І. В. Шумпетера. У монографіях наведених авторів акцентується увага на різних аспектах організаційного та управлінського характеру процесу банкрутства й антикризисного управління. Значно менше уваги приділено законодавчому забезпеченню цього явища. В останній рік попереднього століття був опублікований новий Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" від 30.06.99 р. №784-XIV [1]. Він має позитивні і негативні моменти, а його застосування на практиці пов'язано з певними проблемами, тому необхідно науково обґрунтувати напрямки його вдосконалення.

Метою роботи є розширений аналіз правових аспектів банкрутства державних підприємств, господарських товариств, у яких частка державної власності перевищує 25%, та знаходження шляхів підвищення впливу держави як акціонера приватизованих і корпоратизованих підприємств в особі Фонду державного майна України на ефективність процесу відновлення платоспроможності підприємств-боржників.

Аналіз базується на результатах 15 виконаних науково-дослідних робіт автора з промисловими підприємствами, а також Фондом державного майна України. Робота автора на ринку економічних послуг у сегменті санації та банкрутства підприємств показує, що постійно виникають проблеми практичного характеру, які не відображені в Законі і, на жаль, часто призводять до небажаних результатів. Тому є потреба, незважаючи на велику кількість публікацій з цього питання, ще раз звернутися до аналізу самого Закону про банкрутство з метою надання пропозицій щодо його вдосконалення, наявних реаліями часу. Цей документ має свої особливості.

Закон надає переваги не каральним функціям банкрутства (ліквідація підприємства та розподіл наявного майна між кредиторами), а реорганізаційним, спрямованим на збереження кожного суб'єкта господарювання, відродження його потенціалу. Тільки такий підхід за умов суцільної кризи, яка здебільшого спровокована зовнішніми факторами та труднощами перехідного періоду, визнається єдино можливим, забезпечує відродження економічного потенціалу України. Закон передбачає більше можливостей для відновлення платоспроможності боржника до і після порушення справи про банкрутство за рахунок введення мораторію на задоволення майнових вимог кредиторів та укладення мирової угоди між кредиторами і боржником на розстрочення сплати або списання боргів.

Закон розрахований на три режими процедури банкрутства: загальний, спрощений і спеціальний.

Загальний режим передбачає застосування двох основних процедур: розпорядження і санація або ліквідація. Причому перед переходом до другої (головної) процедури здійснюється комплекс процесуальних дій у процедурі розпорядження: підготовче засідання, оголошення в газеті, виявлення кредиторів, попереднє засідання, збори кредиторів, підсумкове чи основне засідання суду.

Спрощений режим дозволяє відразу застосовувати ліквідаційну процедуру без попередньої процедури розпорядження (ст. 51 Закону — банкрутство боржника, що ліквідується; ст. 52 — банкрутство відсутнього боржника або ситуація, коли відсутнє майно для відшкодування судових витрат або не здійснюються операції на банківських рахунках боржника понад 12 місяців, або коли протягом цього терміну боржником не ведеться підприємницька діяльність) [1].

Спеціальний режим застосовує особливі правила розгляду справи: процедури банкрутства, розпорядження і сана-